

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Nr. 3327
Data 31/10/2006

Procuratorul General al Senatului
Le 289 17/11/2006

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind controlul provenienței averilor care nu pot fi justificate din veniturile legale*, inițiată de 11 senatori din Grupul parlamentar al PC (Bp. 289/2005).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativa legislativă se propune instituirea unei proceduri de control a provenienței averii tuturor persoanelor, cetățeni români sau cetățeni străini care au dobândit bunuri în România, indiferent dacă aceștia ocupă sau nu vreo funcție sau demnitate publică sau dacă exercită vreo activitate cu un impact social considerabil.

II. Propuneri și observații

1. Apreciem că nu este oportună instituirea unui mecanism de control al averilor întregii populații, după modelul celui reglementat de Legea

nr. 18/1968, abrogată de către *Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici*.

Atât reglementarea adoptată în anul 1996 cât și proiectul de *Lege privind înființarea Agenției Naționale de Integritate* pleacă de la premisa că o combatere eficientă a fenomenului corupției presupune posibilitatea controlării caracterului justificat al averilor persoanelor ce ocupă funcții sau demnități publice, precum și ale persoanelor a căror activitate prezintă un important rol social și trebuie prin urmare să se bucure de încredere din partea opiniei publice.

Extinderea unui asemenea control la scara întregii populații *ar constitui însă o măsură vădit excesivă*, reprezentând o imixtiune a statului în sfera privată a cetățenilor, care nu poate fi justificată printr-o necesitate publică imperioasă, așa cum se întâmplă în cazul persoanelor ale căror salarii sunt plătite din fonduri publice sau care exercită activități de interes social, reglementate sau recunoscute ca atare de către stat. În ceea ce privește persoanele private, considerăm că *mecanismele prevăzute de dreptul penal și de dreptul fiscal sunt suficiente pentru a preveni și combate săvârșirea de fapte ilegale care au ca rezultat acumularea unor averi considerabile*.

Totodată, subliniem relația existentă între mecanismul de control al averilor și obligația de a depune declarații de avere, care presupune în mod necesar și obligația persoanelor în cauză de a fi capabile să dovedească caracterul justificat al bunurilor deținute.

Instituirea unui mecanism de control al averii persoanelor care nu au avut niciodată obligația de a completa declarații de avere, precum și extinderea acestui control și asupra bunurilor dobândite cu mult timp în urmă, poate pune probleme deosebite din perspectiva drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor care, deși au dobândit bunuri prin mijloace legale, nu au considerat necesar să păstreze documentele justificative, nebănuind că li se va cere la un moment dat să probeze caracterul licit al provenienței acestora.

Apreciem deci că principiul fundamental ce stă la baza propunerii legislative este contestabil, eventuala încălcare a prevederilor legale cu ocazia achiziționării unor bunuri importante putând fi constatată doar potrivit procedurilor deja reglementate de către dreptul penal și fiscal, fără a se impune crearea unei proceduri extraordinare.

Prin urmare, *considerăm că nu este justificată extinderea sferei persoanelor ce trebuie să facă obiectul controlului averilor dincolo de*

limitele stabilite în proiectul de *Lege privind Agenția Națională pentru Integritate*, promovat de Guvern.

2. Textul inițiativei legislative folosește atât noțiunea de „*bunuri a căror proveniență este justificată*” (**art. 22 alin. (1) lit. a)**), cât și noțiunea de „*bunuri a căror dobândire nu are caracter licit*” (**art. 22 alin. (1) lit. b)**). Atragem atenția în acest context asupra concluziei Curții Constituționale - (Decizia nr. 599/2006) - potrivit căreia, deși dispozițiile de lege criticate sunt redactate cu destulă precizie și claritate pentru a face efectivă protecția instituită de art. 44 alin. (8) și (9) din Constituție, legea utilizează formule inadecvate, ceea ce ar putea genera probleme și greutăți în aplicarea ei. Reamintim, în acest context, că, potrivit art. 44 alin. (8) din Constituție, averea dobândită licit nu poate fi confiscată, caracterul licit al dobândirii prezumându-se.

3. Propunerea legislativă conține o serie de *formulări vagi sau excesiv de generale*, care nu fixează cu suficientă precizie limitele controlului prevăzut de lege, ceea ce poate duce la un control care să implice un număr extrem de mare de persoane în raport de resursele de care poate dispune orice organism de control de acest fel:

- **art. 2** prevede că se instituie controlul „*averilor semnificative*”, fără a preciza niciun criteriu obiectiv pentru a defini limita minimă a averilor ce fac obiectul controlului;

- verificarea prealabilă poate fi inițiată de către secțiile Parchetului Național Anticorupție pe baza unor acte doveditoare privind „*exercitarea neperformantă a unor răspunderi*”;

- **art. 8 alin. (2)** se referă la date sau indicii din care rezultă practici evazioniste ale unor persoane cu „*avere sau venituri personale disproporționate*”;

- **art. 15** prevede că averea este supusă controlului în cazul în care verificarea prealabilă indică „*diferențe certe*” între nivelul probat al valorii averii și valoarea reală a acesteia;

- **art. 18 alin. (2)** se referă la „*perioada supusă cercetării*” fără să existe în restul propunerii legislative o prevedere care să identifice limita temporală a controlului averilor;

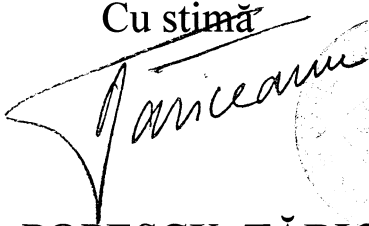
- **art. 18 alin. (5)** prevede că „*persoanele care au dobândit bunuri de la persoana cercetată vor fi audiate în mod obligatoriu*”, fără a delimita o perioadă anume în timp în care respectivele persoane au dobândit acele bunuri, ceea ce ar putea conduce la necesitatea audierii unui număr extrem de mare de persoane în cadrul verificării unei singure persoane.

Totodată, propunerea legislativă conține o serie de termeni care nu sunt prevăzuți de legislația actualmente în vigoare, cum ar fi cel de „*Parchet Național Anticorupție*” (**art. 6**), deși această structură a fost reorganizată devenind Direcția Națională Anticorupție.

De asemenea, **art. 9 alin. (2)** face trimitere la art. 334 și art. 335 din Codul penal, deși aceste articole se referă la infracțiunea de insubordonare și la infracțiunea de lovire a superiorului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele prezentate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă

Călin POPESCU- TĂRICEANU

Domnului senator **Nicolae VĂCĂROIU**

Președintele Senatului